

## Evaluering av nasjonal- og flerregional behandlingstjenester 2015

Kriterier i denne evalueringen bygger på regelverk fastsatt i forskrift om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten av 17. desember 2010, kapittel 4, og tilhørende veileder om Godkjenning av nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten, sist revidert 1.mai 2014.

| Navn på tjenesten:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <b>Nasjonal behandlingstjeneste for avansert brannskadebehandling</b> |     |              |  |    |     |              |                                                                                      |   |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|-----|--------------|--|----|-----|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------|---|--|--|
| Lokalisering:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Helse Bergen HF</b>                                                |     |              |  |    |     |              |                                                                                      |   |  |  |
| <p><b>Tjenestens innhold:</b></p> <p>Det skal utarbeides en kort beskrivelse (inntil 100 ord) av tjenestens innhold, formål og avgrensning. Bare de helseforetak som er tillagt ansvar for en nasjonal eller flerregional behandlingstjeneste skal drive høyspesialisert pasientbehandling innenfor tjenestens ansvarsområde. Beskrivelsen av tjenestens innhold må være tydelig på hvilket behandlingstilbud tjenesten skal ivareta. Beskrivelsen skal være forståelig for brukere og publikum generelt.</p> |                                                                       |     |              |  |    |     |              |                                                                                      |   |  |  |
| <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ja</th> <th>Nei</th> <th>Ikke oppgitt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                       |     |              |  | Ja | Nei | Ikke oppgitt | Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?                | X |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ja                                                                    | Nei | Ikke oppgitt |  |    |     |              |                                                                                      |   |  |  |
| Er tjenestens innhold, formål og avgrensning tilstrekkelig beskrevet?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | X                                                                     |     |              |  |    |     |              |                                                                                      |   |  |  |
| <p><b>Kommentar:</b></p> <p>Det er forutsatt at alle godkjente nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten er kjent og likeverdig tilgjengelig for alle potensielle brukere. Dette omfatter både pasienter, pårørende helsepersonell og publikum for øvrig. Som ledd i dette er det utarbeidet en beskrivelse av den enkelte godkjente nasjonale tjeneste. Tjenestens beskrivelse er revidert i 2015.</p>                                                                                                  |                                                                       |     |              |  |    |     |              |                                                                                      |   |  |  |
| <p><b>Tilgjengelighet:</b></p> <p>Nasjonale og flerregionale behandlingstjenester tillagt ansvaret for å ivareta all utredning og behandling nasjonalt innenfor tjenestens ansvarsområde. Tjenesten skal sørge for at tilbud om utredning og behandling er likeverdig tilgjengelig. Tjenesten skal etablere egne systemer for å kunne dokumentere den nasjonale tjenestens virksomhet og for å kunne avdekke eventuelle forskjeller i tilgjengelighet.</p>                                                    |                                                                       |     |              |  |    |     |              |                                                                                      |   |  |  |
| <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Ja</th> <th>Nei</th> <th>Ikke oppgitt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Er tjenesten likeverdig tilgjengelig ut fra antall nyhenvisninger fordelt pr region?</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                       |     |              |  | Ja | Nei | Ikke oppgitt | Er tjenesten likeverdig tilgjengelig ut fra antall nyhenvisninger fordelt pr region? | X |  |  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ja                                                                    | Nei | Ikke oppgitt |  |    |     |              |                                                                                      |   |  |  |
| Er tjenesten likeverdig tilgjengelig ut fra antall nyhenvisninger fordelt pr region?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | X                                                                     |     |              |  |    |     |              |                                                                                      |   |  |  |
| <p><b>Kommentar:</b></p> <p>Det var totalt 97 nyhenviste pasienter som ble behandlet i 2015. 90 pasienter var henvist fra helseregionene - 7 pasienter hadde annen tilhørighet. Ut i fra rapporterte tall synes denne</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                       |     |              |  |    |     |              |                                                                                      |   |  |  |

tjenesten å være likeverdig tilgjengelig.

Det fremgår at tjenesten i samarbeid med faglig referansegruppe har revidert tjenestens retningslinjer for hvilke pasienter som skal henvises. Dette er iht referansegruppens mandat.

Nasjonale og flerregionale behandlingstjenester skal på vegne av de fire helseregionene ivareta «sørge for ansvaret» for alle pasienter innenfor sitt definerte ansvarsområde. For at dette skal være mulig, må tjenesten utarbeide entydige henvisningskriterier. Helsetjenesten og de som kan henvisse må være kjent med tilbudet og henvisningskriteriene.

Når en behandling er sentralisert til en nasjonal behandlingstjeneste, har helsetjenesten plikt til å henvisse alle pasienter som faller inn under tjenestens ansvarsområde. Det er tjenestens ansvar å sikre at behandlingstilbudet og henvisningskriteriene er kjent. Dette er en av hovedbegrunnelsene for at behandlingstjenesten skal utarbeide en egen plan for kompetansespredning.

Det bes om at tjenesten også for senere årsrapporter kvitterer ut om det er utarbeidet egne henvisningskriterier for tjenesten.

#### Kompetansespredning, veiledning og rådgivning:

*Nasjonale og flerregionale behandlingstjenester skal sørge for veiledning, kunnskaps og kompetansespredning til helsetjenesten, andre tjenesteytere og brukere, og bidra i relevant undervisning. Ikke minst vil dette dreie seg om å spre kunnskap om diagnostikk, behandling og oppfølging av pasienter innenfor tjenestens ansvarsområde og om hvordan helsetjenesten i alle helseregioner kan underbygge og dra nytte av den nasjonale behandlingstjenesten. Dette er et systematisk arbeid som krever at det utarbeides en plan for kompetansespredning.*

|                                                                 | Ja | Nei | Ikke oppgitt |
|-----------------------------------------------------------------|----|-----|--------------|
| Driver tjenesten kompetansespredning, rådgivning og veiledning? | X  |     |              |

#### Kommentar:

Tjenesten deltar i grunn-, etter- og videreutdanning av helsepersonell og rapporterer om betydelig aktivitet knyttet til kompetansespredning til helsepersonell, andre faggrupper, pasienter, pårørende og allmennheten.

Det fremgår at tjenesten har jobbet med å revidere egen nettside. Nettsiden er ikke lett søkbar. Ved fritt søk kommer den ikke opp på navn på tjenesten eller deler av navn. En får tilgang til tjenestens nettside ved å bruke lenke i årsrapport - noe som er lite tilgjengelig for helsepersonell og publikum. Nettside mangler direkte kontaktopplysninger og informasjon om henvisningskriterier.

Referansegruppen oppfatter informasjon på nettside som god. Det oppfattes at Referansegruppen savner informasjon om henvisningsrutiner og at det tydeliggjøres at brannskader i første omgang bør avklares med regional brannskadeavdeling før de henvises videre til den nasjonale tjenesten.

Det fremgår at tjenesten jobber med en plan for kompetansespredning.

Direktoratet minner om at alle nasjonale og flerregionale behandlingstjenester skal utarbeide en plan for kompetansespredning. Planen skal bygge på en kartlegging og analyse av behov for kompetansespredning og skal beskrive hvordan kunnskap om tjenestens innhold og henvisningskriterier gjøres kjent nasjonalt for helsepersonell, brukere og pårørende og hvordan veiledning og rådgivning er tilrettelagt.

I henhold til regelverk skal nasjonale behandlingstjenester bidra til etablering og oppfølging av helhetlige pasientforløp og skal drive veiledning og kompetansespredning når det gjelder oppfølging av pasienter innenfor tjenestens ansvarsområde.

Direktoratet forutsetter at det utkvitteres årlig at tjenesten har en slik plan og at denne er utarbeidet i tråd med beskrivelsen over.

#### Kvalitetssystem:

*Formålet med å etablere en nasjonal tjeneste, er å heve kvaliteten på helsetjenesten. Nasjonale og flerregionale behandlingstjenester skal etablere system for å overvåke og følge opp egne behandlingsresultater eksempelvis gjennom bruk av dokumentasjonssystemer, herunder kvalitetsregistre, biobanker mv.*

|                                                                      | Ja | Nei | Ikke oppgitt |
|----------------------------------------------------------------------|----|-----|--------------|
| Er det etablert et system for å overvåke egne behandlingsresultater? | X  |     |              |
| Er det knyttet kvalitetsregister eller biobank til tjenesten?        | X  |     |              |

#### Kommentar:

Det fremgår at tjenesten har et eget kvalitetsregister. Registeret er egnet til å overvåke og følge opp egne behandlingsresultater. Det jobbes med å utvikle et Norsk brannskaderegister. Det søkes om nasjonal godkjenning.

Under kvalitetsverktøy rapporterer tjenesten om bruk av ulike nasjonale retningslinjer. Til informasjon er det kun retningslinjer utgitt av Helsedirektoratet som kan bruke betegnelsen nasjonale. Tjenesten kan utarbeide for eksempel faglige retningslinjer.

Helsedirektoratet minner om at alle nasjonale behandlingstjenester skal etablere systemer for å følge opp egne behandlingsresultater. Dette er et krav både iht regler for etablering og drift av nasjonale tjenester og regler for forsvarlig drift. Etablering av en nasjonal eller flerregional behandlingstjeneste betyr at all behandling blir sentralisert til ett eller to helseforetak og at behandlingstjenesten ivaretar «sørge for ansvaret» på vegne av alle helseregioner innenfor sitt definerte ansvarsområde. Det er derfor viktig at tjenestens behandlingsresultater gjøres løpende tilgjengelig for landets helseregioner og helseforetak.

Det bes om at tjenesten også ved fremtidige årsrapporter bekrefter om tjenesten har etablert et system for å overvåke og følge opp egne behandlingsresultater.

**Forskningsaktivitet:**

*En sentralisering av behandlingen til ett eller to steder i landet skal bidra til økt kvalitet gjennom oppbygging av faglig spisskompetanse. Kompetansen skal bygge på kunnskap som er vitenskapelig dokumentert og som fremkommer gjennom forskning, kunnskapsoppsummeringer, medisinsk metodevurdering m.m. Det forventes derfor at Nasjonale behandlingstjenester deltar i forskning og bidrar til etablering/oppbygging av nasjonale og internasjonale forskningsnettverk.*

|                                                                       | Ja | Nei | Ikke oppgitt |
|-----------------------------------------------------------------------|----|-----|--------------|
| Drives det forskning ved tjenesten?                                   | X  |     |              |
| Deltar tjenesten i nasjonale eller internasjonale forskningsnettverk? | X  |     |              |

**Kommentar:**

Det rapporteres om forskningsproduksjon. Det vises til publiserte vitenskapelige artikler og forskningsprosjekter som pågår.

Tjenesten deltar i internasjonale forskningsnettverk.

**Resultatmål:**

*Nasjonale og flerregionale behandlingstjenester skal utarbeide resultatmål for de oppgaver som er tillagt tjenesten, og etablere et system for å dokumentere oppnådd resultat. Resultatmål for behandlingstjenester bygger på begrunnelsen for etablering. De skal være operasjonaliserbare og skal kunne måles.*

|                                              | Ja | Nei | Ikke oppgitt |
|----------------------------------------------|----|-----|--------------|
| Er det utarbeidet resultatmål for tjenesten? | X  |     |              |

**Kommentar:**

Det fremgår at det er utarbeidet resultatmål for tjenesten.

**Referansegruppe:**

*Det skal oppnevnes en faglige referansegrupper for alle nasjonale tjenester. Gruppens fremste oppgaver er å bidra til at de nasjonale tjenestene blir drevet i tråd med intensjonen og at de avgir årlig rapportering fra sitt arbeid. Oppgaver, sammensetning og funksjon fremgår av referansegruppens mandat og regelverk for ordningen.*

|                                                      | Ja | Nei | Ikke oppgitt |
|------------------------------------------------------|----|-----|--------------|
| Er det oppnevnt referansegruppe til tjenesten?       | X  |     |              |
| Har referansegruppen godkjent tjenestens årsrapport? | X  |     |              |

|                                                                                                           |   |  |   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|--|---|
| Representerer leder av referansegruppen en annen helseregion enn den region hvor tjenesten er lokalisert? | X |  |   |
| Er alle helseregioner representert i referansegruppen?                                                    | X |  |   |
| Har referansegruppen brukerrepresentasjon?                                                                | X |  |   |
| Er det vurdert deltagelse fra andre aktører i referansegruppen?                                           |   |  | X |

**Kommentar:**

Tjenestens faglige referansegruppe har godkjent årsrapporten. Referansegruppens rapport er fylldig og gir flere nyttige tilbakemeldinger om hvordan den nasjonale behandlingstjenesten ivaretar sitt nasjonale ansvar og kommer med forslag til forbedringer og samarbeid.

Denne referansegruppen fungerer etter intensjonen.

**Helsedirektoratets vurdering og anbefaling:**

*Helsedirektoratets vurdering er basert på opplysninger gitt i årsrapport fra tjenesten og kommentarer gitt av den faglige referansegruppen. Vurderingstema bygger på regelverk for ordningen.*

Det vises til kommentarer gitt for det enkelte punkt i denne evalueringen.

Det synes viktig at tjenesten får utarbeidet en plan for kompetansespredning. Det fremgår at tjenesten jobber med dette.

Det forutsettes at vurderinger og anbefalinger i evalueringen følges opp.

Denne tjenesten synes å drive i tråd med intensjonen.

Direktoratet minner om at det i tråd med regelverk for etablering og drift av nasjonale tjenester er varslet at det skal gjennomføres en mer helhetlig gjennomgang av nasjonale tjenester i 2017. Tjenestens oppfyllelse av krav iht regelverk og dokumentert effekt av tjenesten vil være sentralt for denne gjennomgangen.

**Konklusjon:** Anbefales videreført